

Sa ove četiri elektrane BiH bi stigla na čelo balkanske liste najvećih proizvođača električne energije, ali bi u isto vrijeme ostala daleko od ispunjenja evropskog plana za povećanje učešća takozvane "zelene energije".

Sve zemlje regiona, među kojima i Bosna i Hercegovina, obavezale su se da u narednih nekoliko godina naprave potpuni energetski zaokret. To prije svega znači povećanje proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, a smanjenje one koja se dobija iz termoelektrana koristeći kao sirovinu ugalj. No, koliko je zaista realno da Bosna i Hercegovina, ali i ostale zemlje regiona isocene obaveze iz Ugovora o osnivanju Energetske zajednice imajući u vidu nacionalne planove za izgradnju novih energetskih postrojenja baziranih na potrošnji uglja. 55 megavata.

Naime, vlade zemalja Zapadnog Balkana planiraju izgradnju novih termoelektrana na ugalj ukupne snage 2.800 kubnih megavata, istražuje Bankwatch, asocijacija evropskih organizacija koje brinu o zaštiti okoliša. Ukupna vrijednost ovih projekata iznosi najmanje 4,5 milijardi eura, ne računajući prateće projekte poput proširenja kapaciteta rudnika, izgradnje novih odlagališta šljake i pepela, te troškove raseljavanja dijela stanovništva. S druge strane, iste zemlje planiraju da izgrade vjetroelektrane ukupne snage 1.166 megavata, čija je vrijednost oko 1,89 milijardi eura.

Najveći projekti izgradnje termoelektrana vezani su za Bosnu i Hercegovinu. Trenutno su u fazi gradnje ili planiranja četiri velika energetska objekta, koja će značajno povećati nacionalnu proizvodnju zasnovanu na uglju. Tako je u Stanarima kod Doboja izgrađena termoleketerna snage 300 megavata, u Ugljeviku se planira gradnja Bloka 3 koji bi u konačnici trebao imati snagu dva puta po 300 megavata. Dva velika projekta u Bosni i Hercegovini realizuje i Elektroprivreda BiH. Prvi je termoelektrana u Banovićima snage 350 megavata, a drugi Blok 7 Termoelektrane u Tuzli, koji bi nakon okončanja radova trebao imati 450 megavata.

Sa ove četiri elektrane BiH bi stigla na čelo balkanske liste najvećih proizvođača električne energije, ali bi u isto vrijeme ostala daleko od ispunjenja evropskog plana za povećanje učešća takozvane "zelene energije". Naime, naša zemlja još uvijek nije uspjela realizirati ni jedan značajniji projekt izgradnje vjetroparkova, iz kojih se crpi najveći broj megavata za kvotu iz obnovljivih izvora. Elektroprivreda HZ BH je prije šest godina položila kamen temeljac za vjetropark Mesihovina, snage 55 megavata, ali do danas taj projekat nije realizovan. Slično je i sa ostalim projektima koje su nacionalne kompanije prezentovale u prošlosti. Naša zemlja do 2020. godine mora imati 40 posto energije iz obnovljivih izvora, što je deset posto više negoli danas ima.

Ništa drugačije nije ni u susjedstvu. Kosovo je u fazi gradnje termoelektrane Kosova e Re,

snage 500 megavata. Crna Gora će u Pljevljima izgraditi novi blok of 254 megavata, a Srbija blok vrijedan 350 megavata u termoelektrani Kostolac na sjeveroistoku te zemlje. I te zemlje, baš kao i BiH, nemaju kapacitete za povećanje "zelene energije". Kosovo se činilo kao lider u regionu, no nakon što su 2009. godine izgradili tri vjetroparka došlo je do zastoja koji još uvijek nije prevaziđen. Vjetropark Krnovo u blizini Nikšića je u izgradnji, a Crna Gora užurbano radi i na pripremi za početak radova u parku Možura. Međutim, nije izgledno da li će ta zemlja do 2020. godine uspjeti ispuniti svoju kvotu od 33 posto "zelene energije".

Kap u moru

Potencijal Vojvodine je nešto što bi Srbiju moglo izdvojiti u odnosu na druge zemlje regionala, ali ni ona ne čini značajne pomake u izgradnji vjetroparkova. Samo jedan je počeo sa radom. Riječ je o vjetroparku Kula, snage 9,9 megavata. Koliko je jedan vjetropark samo "kap u moru" pokazuje i činjenica da Srbija do 2020. godine planira izgraditi objekte ukupne snage 500 megavata, što je pedeset puta više nego što danas ima.

izvor: aarhus.ba